Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 182 – 10 juli 2021

De nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Redactie: Karel van Delft. Nieuwsbrieven staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl.
Mail karel@kvdc.nl voor contact, nieuwstips alsook aan- en afmelden voor de nieuwsbrief.

Slotavond jeugd Schaakstad Apeldoorn: onderling spelen, diploma's, bekers, medailles en veel plezier.

Inhoud

- Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 182
- Les- en trainingsaanbod Schaakacademie Apeldoorn
- Schaken in de Vlindertuin: Elke zondag van 11 tot 13 uur
- Schaakacademie Apeldoorn Twitch: Analyseren met Evan uit Zuid-Afrika
- Schoolschaaklessen Schaakacademie Apeldoorn: Pat-wapen is nog steeds effectief!
- Schaakschool Het Bolwerk: Combinaties, notatieboekjes, Dilaram en kijken met je vingers
- Schaakles senioren: Onderlinge partij met analyse, introductie Chessable courses
- Zomerschool Schaakweek.nl en 1e Zomerschool Arena
- Zomerschaakweek Apeldoorn 2021
- Chess Teaches Life Skills: Zoekstrategieën, heuristieken en acroniemen
- IM Herman Grooten: De kritieke zet
- TCEC 21 Premier Division
- Slotavond jeugd Schaakstad Apeldoorn met diploma's en prijsuitreiking
- GM Max Warmerdam maakt eerste Chessable Course
- Quote GM Alex Colovic: Drilling is one of the most important aspects of chess training
- Divers nieuws
- Training
- Kalender en sites

Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 182

Deze gratis nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn, Apeldoorns en divers schaaknieuws. Veel nieuws betreft schaakeducatieve en psychologische onderwerpen. De nieuwsbrieven staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl. Wie zich aanmeldt als abonnee (via karel@kvdc.nl) krijgt mails met een link naar de meest recente nieuwsbrief. Veel lezers leveren een bijdrage aan de nieuwsbrief. Er zijn zo'n 440 e-mail abonnees en een paar duizend contacten via social media, zoals FaceBook groepen Schaakpsychologie en Schaakacademie Apeldoorn. Ook delen clubs (Schaakstad Apeldoorn) en schakers de link naar de nieuwsbrieven op hun site en via social media.

Les- en trainingsaanbod Schaakacademie Apeldoorn

Schaakschool Het Bolwerk
Voor jeugd. Elke woensdagmiddag (behalve vakanties). Zie www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn

Lessen onder schooltijd op scholen Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaaklessen-op-scholen

Schaakweek lessen en ouderbijeenkomsten
Zie www.schaakweek.nl

Naschoolse schaaklessen op basisscholen - Het Woudhuis en Berg en Bosschool beginnen weer, rest opgeschort
Schaakleraar Karel van Delft geeft op Apeldoornse basisscholen na schooltijd cursussen van vijftien uur per half jaar.
De cursus kost 75 euro per leerling. Deelnemers krijgen het boekje 'Ik leer schaken' en app Chessmatec.
Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaaklessen-op-scholen.
= Basisschool Hertog van Gelreschool maandagmiddag 14 uur na de zomer
= Basisschool Het Woudhuis maandagmiddag 15.30 uur begonnen
= Basisschool Berg en Bos school maandagmiddag 17 uur begonnen
= Basisschool Sint Victor school maandagavond 18.30 uur na de zomer
= Basisschool De Zevensprong donderdagmiddag 14 uur na de zomer
= Basisschool De Bouwhof + De Touwladder donderdagmiddag (locatie De Bouwhof) 16.30 uur. Mogelijk na de zomer.
= Basisschool De Eendracht vrijdagmiddag 15.00 uur. Mogelijk na de zomer.

Cursussen senioren in Het Bolwerk
Lessen wekelijks woensdagmiddag in Het Bolwerk, Ravelijn 55. De cursussen kosten per semester (14 lesweken) 75 euro, inclusief koffie, het boekje 'Ik leer schaken' en app Chessmatec. Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/seniorenschaak

Masterclasses: www.schaakacademieapeldoorn.nl/masterclasses - Opgeschort

Talenttraining: www.schaakacademieapeldoorn.nl/talenttraining Training individueel en groepjes, MSA, nu online

Schaaklessen voor mensen (volwassenen en jeugd) met autisme Info: www.schaken-en-autisme.nl Privélessen

Privétrainingen Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/persoonlijke-training Volwassen en jeugd, ook duo's.

Workshops en lezingen uitgesteld 't Paardje Made 'schaken en strategisch denken' en De Zeven Pionnen Epe.

Online compacte individuele cursus schaakpsychologie
Twee uur Zoom contact met psycholoog Karel van Delft. Bespreken documentatie en eigen vragen.
www.schaakacademieapeldoorn.nl/online-training-schaakpsychologie

Boeken schaakpsychologie, lezingen
Previews boeken: www.schaaktalent.nl en www.chesstalent.com

Online coaching Mentale training, ouders schaaktalenten, schaakdidactiek. Privé en in groepjes. Met documentatie. Informatie op aanvraag. In Nederlands en Engels

Zomerschaakweek Apeldoorn 23 t/m 27 augustus 2021, laatste week zomervakantie.
Informatie: www.schaakacademieapeldoorn.nl/zomerschaakweek-apeldoorn

Schaken in de Vlindertuin: Elke zondag van 11 tot 13 uur
We schaken wekelijks in de Vlindertuin. Bij de schaaktafel.
Er is in juli elke zondag een gratis instuif van 11 – 13 uur.
Schaakacademie Apeldoorn neemt pleinschaakspelen en schaaksets mee.
Info: button 'Schaaktafel de Vlindertuin' in menu van www.schaakacademieapeldoorn.nl.

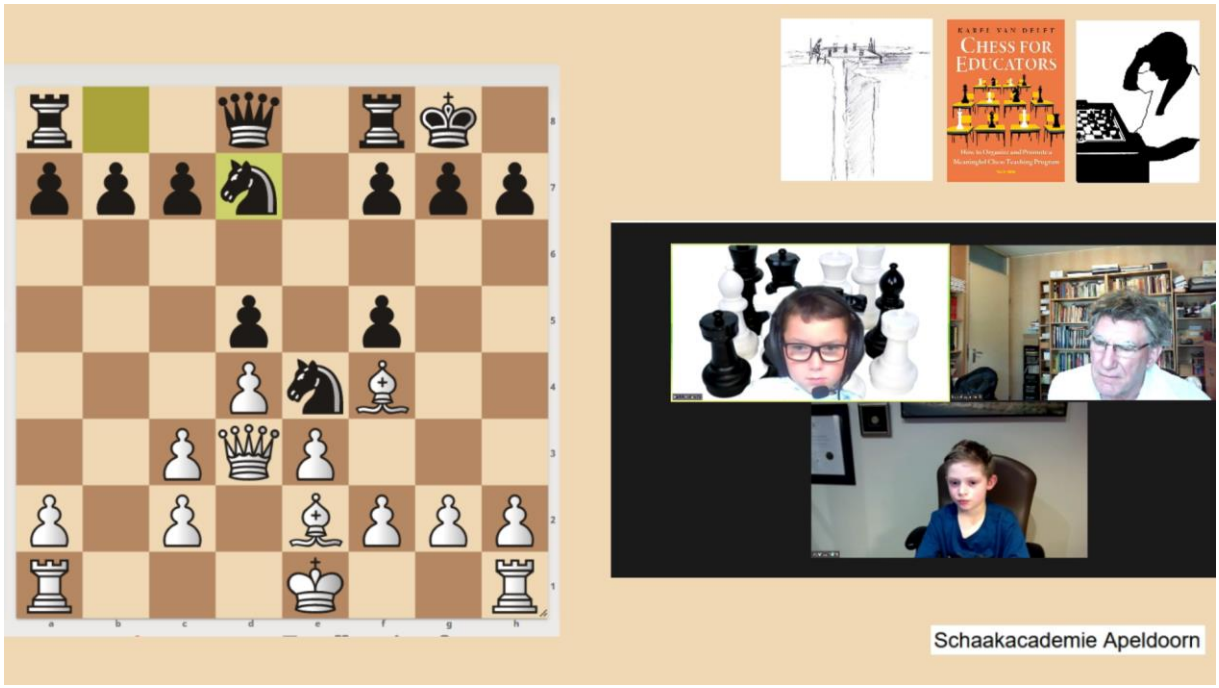

Schaakacademie Apeldoorn Twitch: Analyseren met Evan uit Zuid-Afrika
Schaakacademie Apeldoorn heeft elke donderdag een uitzending via het Twitch-kanaal www.twitch.tv/schaakacademieapeldoorn. De uitzending is van 18.15 tot 18.45 uur.
Contact: Lichess chatten met karelschaakt of mailen naar karel@kvdc.nl

Hidde Weller(9) en Karel van Delft presenteren de uitzending. Deze week was uitzending 9. Gast was Evan West (10) uit Zuid-Afrika. Hij deed eerder mee aan trainingen en arena's van Schaakweek.nl en speelt en chat via Lichess regelmatig met Hidde Weller.
Evan, Hidde en Karel bespraken een partij van Evan uit de laatste Schaakweek Arena: https://lichess.org/GqaQA6Xo/white#1. Evan sprak Engels, Hidde Nederlands en Karel vertaalde.
De link op Twitch https://www.twitch.tv/videos/1080475367 kun je twee weken terugkijken.
Zie ook YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=Yve_bIpGqAM

De volgende uitzending is donderdag 15 juli. Gasten zijn de Indiase schaakleraar Naveen Karthikeyan alsook schoolschakers Alecdeschaker en Benschaken.
Video's staan permanent op het YouTube kanaal van Karel van Delft

Gratis download: www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken

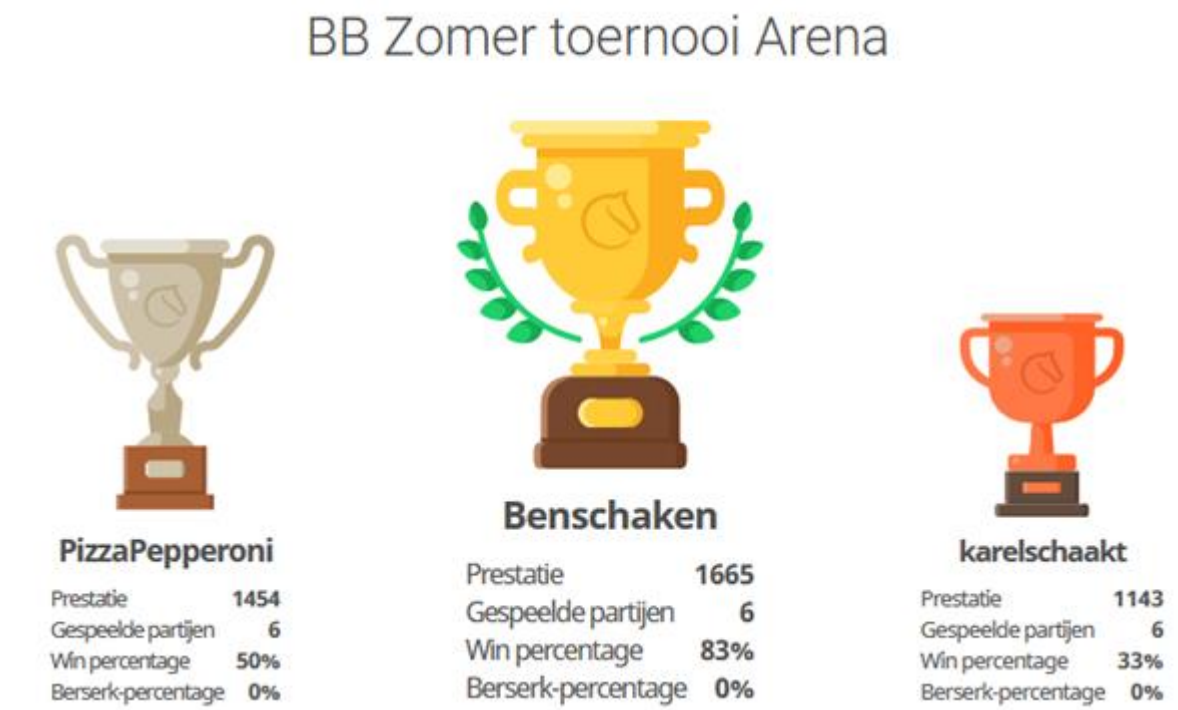

Onderling toernooi op Berg en Bosschool, Yoël op account van Karel. https://lichess.org/tournament/NQ8KuqoQ

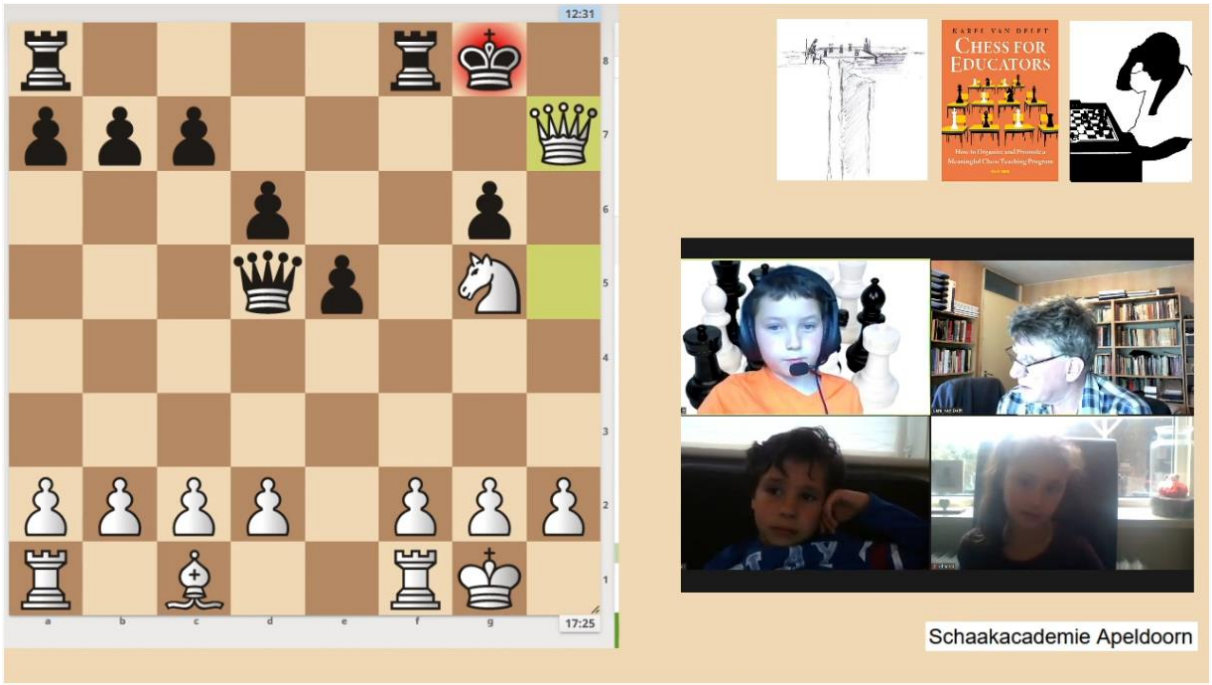

[Chantal en Christopher in Twitch uitzending Schaakacademie Apeldoorn]

Apeldoornse broer (6) en zus (8) besteden elke vrije minuut aan potje schaken: ‘Je hersens lekker laten kraken’

Link naar online artikel De Stentor, zie artikel voor foto

Chantal en Christopher hebben op De Zevensprong schaakles van Schaakacademie Apeldoorn gekregen.

Het Woudhuis. Margriet in Arena toernooi.

Het Woudhuis. Arena. Alec maakt de toernooien aan op Lichess.

Berg en Bosschool. Dubbele aanval voor zwart.

Berg en Bosschool. Arena toernooi. Vanuit een Lichess klas kun je iedereen een toernooi-uitnodiging sturen.

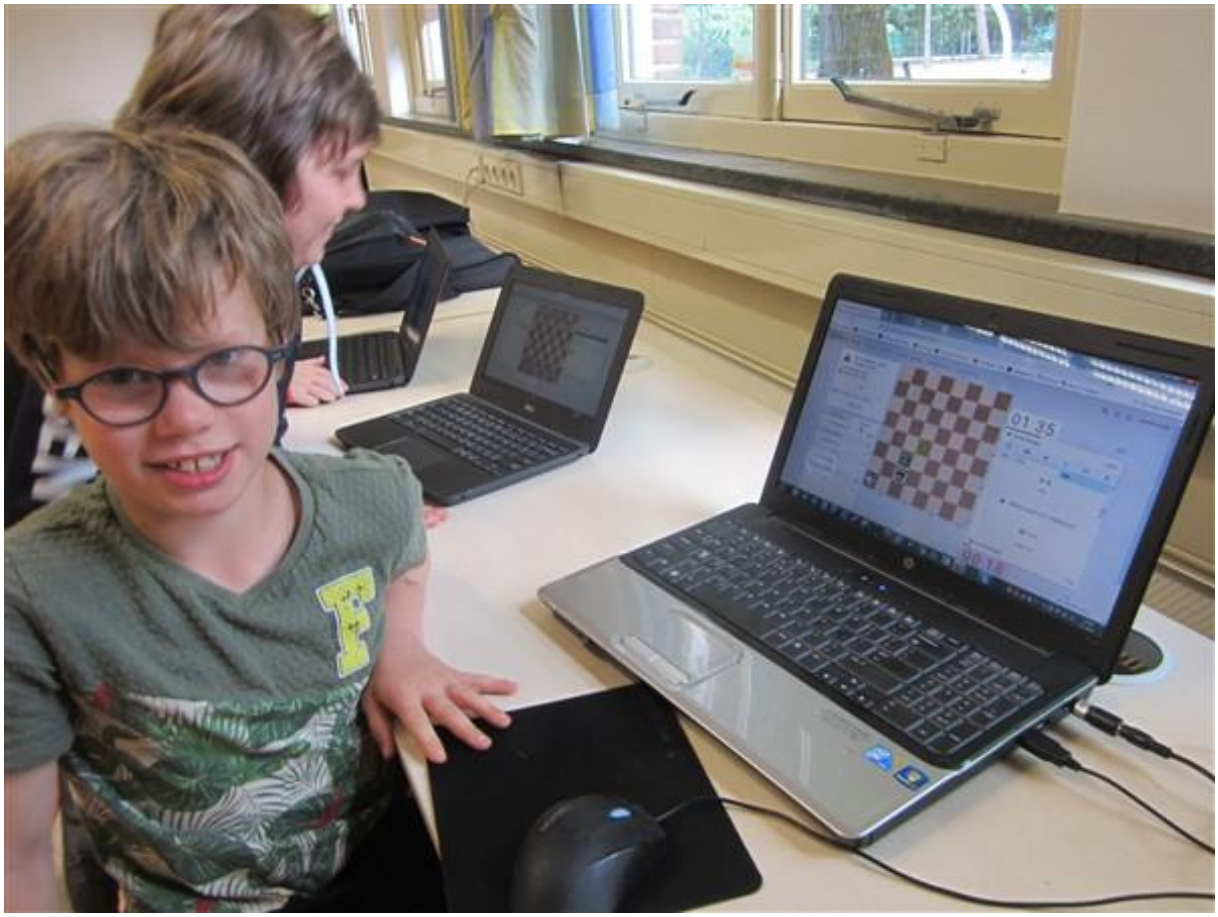

Berg en Bosschoo. Yoël hanteert het beruchte patwapen.

Schaken is leuk en maakt je slimmer

Schoolschaaklessen Schaakacademie Apeldoorn: Pat-wapen is nog steeds effectief!
Op basisschool Het Woudhuis en de Berg en Bosschool zijn tot de zomervakantie weer wekelijkse schaaklessen van Karel van Delft. De schaaklessen op de Hertog van Gelre, De Zevensprong en Sint Victor beginnen weer na de vakantie (op dezelfde dag en tijd, vanaf de tweede schoolweek). Komende week zijn de laatste lessen voor de vakantie. Met andere scholen zijn nog geen afspraken gemaakt voor na de vakantie.

Meer mogelijkheden om te schaken voor schoolschakers

= S**chaakschool Het Bolwerk:** Schoolleerlingen kunnen woensdagmiddag meedoen
www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn
= **Zelf thuis schaken**: www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken
= **de Vlindertuin:** Elke zondag een schaakinstuif van 11 tot 13 uur
www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaaktafels-en-pleinschaakspelen
= **Zomerschaakweek**: 23 t/m 27 augustus dagelijks in Het Bolwerk
www.schaakacademieapeldoorn.nl/zomerschaakweek-apeldoorn
= **Twitch-uitzending:** Elke donderdag vanaf 18.15 uur www.twitch.tv/schaakacademieapeldoorn
= **Nieuwsbrief** Schaakacademie Apeldoorn: www.schaakacademieapeldoorn.nl/nieuwsbrieven
= **Vragen**: Je kunt altijd een mailtje naar Karel van Delft sturen: karel@kvdc.nl

Alex heeft uitgevonden dat je zonder bord tegen jezelf kan schaken.

Silvijn maakt een hartje van twee paarden.

Mark en Mika: mat via een open lijn.

Matcombinatie van GM Max Warmerdam.

Twee maal mat in vijf GM Max Warmerdam
Batavia 2019 blitz. John van der Wiel – Max Warmerdam
https://www.chessgames.com/perl/chessgame?gid=1974508
Apeldoorn Invitational 2020 Max Warmerdam – Koen Leenhouts
https://lichess.org/RofrcGYD#0

Dameoffer Max Warmerdam:
https://www.youtube.com/watch?v=ugHGotF7tR0
www.chessbomb.com/arena/2020-bassano-january/03-Muetsch_Annmarie-Warmerdam_Max

Lucas, Allam en Hidde spelen om de beurt een bullet partij via Lichess. De anderen denken hardop mee.

Schaakschool Bolwerk Mat van Dilaram: Arabische en moderne regels. (foto Wiwit)

Schaakschool Het Bolwerk: Combinaties, notatieboekjes, Dilaram en kijken met je vingers
De schaakschool is elke week van 13.30 – 17.15 uur in Het Bolwerk. De jongere kinderen komen wat eerder, de oudere wat later. Groepjes lopen in elkaar over. Lessen zijn workshopachtig.
De meeste kinderen blijven een uur of anderhalf uur. Er zijn nu tien leerlingen en er is nog ruimte voor enkele extra leerlingen.
Komende week is de laatste les voor de zomervakantie. Er zijn lessen als de basisscholen open zijn. Dat betekent in principe: 42 keer per jaar, verdeeld over drie semesters.
Corona regels: handen reinigen, ventilatie, 1,5 meter afstand naar volwassenen.

We deden 7 juli de volgende activiteiten:

- Mededelingen: Vlindertuin en Twitch wekelijks
- Chessable: eindspel studie en partij Bill Wall
- Partij senioren bespreken
- Mat in twee stelling
- Onderlinge partijen met tips van Karel
- Twee mat in vijf combinaties GM Max Warmerdam
- '1-0 boeit niet, Iedere goede zet is een overwinning'
- Notatieboekjes uitgedeeld
- Tutor spelletjes
- Mayutka via Arves.org
- Bullet chess op Lichess
- Zomerschool Arena's van Schaakweek.nl
- Mat van Dilaram
- Video blindenschaak 'Kijken met je vingers' www.youtube.com/watch?v=enuGHH8pymI
- Onderling snelschaken met klok

Meer informatie over de schaakschool: www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn
Als je vragen hebt, kun je mailen met Karel van Delft, karel@kvdc.nl

Senioren en jeugd bekijken partij van Bill Wall via Chessable.

Schaken als hersengymnastiek voor ouderen: use it or lose it

Schaakles senioren: Onderlinge partij met analyse, introductie Chessable courses
Informatie over schaaklessen voor senioren: www.schaakacademieapeldoorn.nl/seniorenschaak
De lessen zijn op woensdag in Het Bolwerk. Senioren beginnen 12.30 uur. Er is een half uur les en een half uur onderling partijen spelen. Daarna bespreken we een onderlinge partij, die gespeeld is op het DGT bord. Aan de partijbespreking doen ook jeugdspelers mee.

Lesverslag 9 van 12e serie 7 juli 2021

- First Saturday toernooi nu te volgen via app Follow Chess, zie ook www.followchess.com
- Chessable.com: Free account, via menu courses, Bill Wall partij en Basic Endings studie
- Onderling DGT bord spelen Onderlinge partij André - Anneke senioren Bolwerk 7juli2021
- Analyse onderlinge partij

Tony tijdens partij 1e Zomerschool Arena. IM Merijn van Delft en IM Nico Zwirs live commentaar toernooi via Twitch.
Partijen en uitslagen 1e Zomerschool Arena: https://lichess.org/tournament/bUsL1GvV

Zomerschool Schaakweek.nl en 1e Zomerschool Arena
Schaakweek.nl heeft weer een zomerschool.
Twee keer een week. Trainers IM Merijn van Delft en IM Nico Zwirs.
Inclusief mogelijkheid tot oindividuele coaching gesprek voor ouders door Karel van Delft.
Er zijn twee warmingup toernooitjes vooraf. De eerste was 7 juli.
Op 14 juli is er weer een warmingup toernooi.
Meer informatie:
https://schaakweek.nl/schaakweek-zomerschool-2021
https://lichess.org/team/zomerschool-2021

Zomerschaakweek Apeldoorn 2021
Schaakacademie Apeldoorn houdt een Zomerschaakweek van maandag 23 t/m vrijdag 27 augustus.
Jeugdschakers kunnen elke middag terecht in Het Bolwerk aan de Ravelijn 55.
De middagen duren van 13 –17 uur.

Het is bedoeld voor alle niveaus. De schaakmiddagen hebben een workshopachtige opzet.
Beginners leren schaken en spelen minigames (spelletjes met een paar stukken).
Schaakleraar is Karel van Delft. Assistent is Hidde Weller.

Iedereen kan partijtjes spelen. We bespreken gespeelde partijtjes.
Er is een veelheid aan activiteiten zoals simultaan, schaken met computer, schaakvideo's, schaakvarianten, enzovoort.

Bij mooi weer gaan we ook naar de schaaktafel in de Vlindertuin.

Je kunt je aanmelden per middag bij Karel van Delft, karel@kvdc.nl. Deelname per middag kost 25 euro. Wie vaker komt betaalt 20 euro per middag.

Wat ziet het oog van de meester? IM Manuel Bosboom (zwart) vs GM Roeland Pruijssers. Tijdens NK rapid in Elburg.

Op zoek naar de beste zet. IM Manuel Bosboom tijdens masterclass van Schaakacademie Apeldoorn.
Tekst en video in nieuwsbrief 114

Chess Teaches Life Skills: Zoekstrategieën, heuristieken en acroniemen
In deze rubriek bespreken we aspecten van het schaakacademie-project Chess Teaches Life Skills.

Een zoekstrategie is een gerichte manier om een probleem te analyseren en een oplossing te bedenken. Dat pas je in het schaken toe en ook in je gewone leven. Denkmethoden die je in het schaken toepast, kun je vaak ook in je leven toepassen.

In het schaken kijk je naar mogelijkheden (activiteit) en beperkingen (dreigingen).
Basis van het schaakdenken: Mindset, Patronen herkennen, Vuistregels toepassen en Rekenen.
Dit geldt zowel positioneel/strategisch (meer abstract) als tactisch (heel direct en concreet).

Schaaktrainer en auteur IM Thomas Willemze: Zoek eerst je doel, bijvoorbeeld het bezetten van de zevende rij. Redeneer dan terug: binnenkomen via open lijn, open lijn bezetten, lijn openen.
Je kunt dat bijvoorbeeld oefenen door te bedenken wat je zou doen als je vijf zetten achter elkaar zou mogen spelen. Welke zetten zouden dat zijn en hoe hangen die zetten samen?
IM Alexander Kabatianski zegt het heel compact: Val aan waar je tegenstander het zwakst is.
IM en schaaktrainer Alexander Mikhalevsky houdt zijn leerlingen drie vragen voor die ze elke zet weer moeten stellen: 1. Wat wil mijn tegenstander, 2. Waar zou ik mijn stukken moeten zetten, 3. Welke stukken zou ik moeten ruilen. (bron: The Grandmaster's Mind van FM Amatzia Avni).
Schaakgids.nl over zoekstrategie: www.schaakgids.nl/overzicht/rekenen/zoekstrategie

Soms kun je een algoritme (vaststaande oplossingsmethode gebruiken), bijvoorbeeld mat zetten bij koning + toren versus toren.
Heuristieken (vuistregels) zijn meer algemene richtlijnen om tot mogelijke oplossingen te komen.
Een vorm van heuristiek is een geheugensteuntje zoals een acroniem (letterwoord).
Bijv. STUDT of GSSAAP.
Stuk staat aangevallen: Slaan, Tussenplaatsen, Uitwijken, Dekken, Tegenaanval
Je bent aan zet: Gevaar, Schaak, Slaan, Aanvallende zet, Activeren, Plan
Voordelen van heuristieken:
Systematisch een probleem benaderen, niet lukraak.
Helpt tegen blokkerende emoties. Je vervangt twijfel door gerichte aanpak.
Zie ook https://nl.wikipedia.org/wiki/Heuristiek
Aanvankelijk pas je zoekstrategieën expliciet en verbaal toe. Later automatiseer je ze. Een alternatief voor een zoekstrategie is 'trial and error': lukraak proberen. Een zoekstrategie is een hulpmiddel. Het sluit niet uit dat je creatief mag dagdromen en onbewust via associaties een oplossing bedenkt.

Een manier van denken die je in het schaken kunt gebruiken, kun je ook toepassen in het dagelijks leven. Bijvoorbeeld een plan maken.
Een plan bestaat uit
. Doel: wat wil ik bereiken
. Middelen: wat kan ik er voor gebruiken
. Methode: hoe pak ik het aan
. Tijd: hoeveel tijd nodig, hoe tijd indelen
. Omstandigheden: obstakels en mogelijkheden

Neem een stelling op het schaakbord. Dat kan heel simpel zijn (loper vs drie pionnen) of complex. Breng de stellingskenmerken onder woorden, zoek een aanvalsdoel. Neem een situatie uit je leven, waar je een oplossing voor zoekt. Kun je een plan bedenken om dat probleem op te lossen? Wissel met iemand van gedachten over de manier waarop je het probleem op het schaakbord en in je leven hebt aangepakt.

Hoe schaken het leven van kinderen en docenten kan veranderen
https://www.schaken.nl/nieuws/trainer-het-zonnetje-danielle

Vaardigheden en competenties leren door schaken
Schaken is een prima hulpmiddel voor leraren (en andere mediators) om kinderen (en andere mensen) vaardigheden en mentale competenties te leren. In het Engels: skills en competences. Daarbij onderzoeken kinderen schaakstellingen door te spelen en mogelijkheden te bespreken. Ze denken en experimenteren via spelvormen. Wat ze er van leren kunnen ze met hulp van een leraar (mediator) vergelijken met hun eigen ervaringen en leven. Daaruit kunnen ze conclusies trekken die ze kunnen implementeren in hun eigen denken en gedragsroutines.
Spelen is de hoogste vorm van leren, zei Einstein al.

Schoolschaken en Chess For Educators
Veel lesvormen en methoden staan beschreven in de boeken 'Schoolschaken' en de uitgebreidere vertaling 'Chess For Educators'. Links naar boeken:
Chess For Educators: http://chesstalent.com en https://www.newinchess.com/chess-for-educators
Schoolschaken: http://www.schaaktalent.nl/index.php/boek-schoolschaken

Project Chess Teaches Life Skills
Levensvaardigheden ontwikkelen en pleidooi voor schoolvak breinkunde met schaken
Schaken is een metafoor voor het leven. Schaken kan bijdragen aan de ontwikkeling van mensen. Je kunt schaken gebruiken om zelfkennis, productiever denken en levensvaardigheden te leren. Op vier terreinen: sociaal, emotioneel, cognitief en metacognitief (denken over jezelf).
Twee routes om om die 'transfer' (overdracht) tot stand te brengen:
- Directe transfer: Concrete vaardigheden en competenties, die zowel in schaken en leven van belang zijn. Bijvoorbeeld: causaal denken, doorzettingsvermogen en concentratie.
- Indirecte transfers: Growth mindset ontwikkelen (versus fixed mindset) ofwel metacognitie (denken over denken). Je gebruikt hierbij vergelijkingen tussen het schaakbord en het leven.
Bijvoorbeeld denkwijzen als kritische zelfreflectie en eerst falsificeren in plaats van verifiëren. Vaardigheden, competenties en een growthmindset ontwikkel je via kennis, inzicht en opbouwen van routines.
Belangrijke aspecten bij het toepassen in het onderwijs zijn goede didactische methoden, doordacht trainingsmateriaal en gekwalificeerde leerkrachten die helpen verbanden te zien (mediators). Schaakacademie Apeldoorn werkt wereldwijd met mensen en organisaties aan het project Chess Teaches Life Skills. Onder andere Dansk Skoleskak en Chessable chief of science prof. Barry Hymer. Dat leidt onder meer tot een databank van schaakstellingen en oefeningen die gebruikt kunnen worden om skills en competenties te ontwikkelen via verschillende didactische werkvormen.
Schaakacademie Apeldoorn bepleit invoeren van het vak 'breinkunde' op scholen. Google leert dat er meer pleitbezorgers zijn (Jolles, Scherder, Swaab). Schaken kan daar een belangrijke rol in vervullen. 'Een gezonde geest in een gezond lichaam.' Wel gymnastiek op scholen en geen breinkunde?
Wekelijks staat in deze nieuwsbrief informatie over dit project 'Chess Teaches Life Skills'. De term is in het Engels vanwege internationale samenwerking. Iedereen is welkom om mee te denken.

Herman Grooten, Leon Pliester, Dharma Tjiam, Karel van Delft, Renate Limbach en Joris Bren ninkmeijer (v.l.n.r.) voerden een levendige discussie.

Download boekje 'Op zoek naar het onverwachte':
www.schaaktalent.nl/index.php/databank-schaaktraining/43-creatief-toernooi-1994-boekje
Zie pag. 23 voor tekst die IM Herman Grooten toen over zijn partij tegen Tisdall schreef.

IM Herman Grooten. (foto Hans Hoornstra, www.onderwijsmetict.nl/sprekers/hans-hoornstra)

Schaakcentrum Sterk Spel: www.sterkspel.nl over trainer en auteur IM Herman Grooten.

IM Herman Grooten: De kritieke zet

In de vorige nieuwsbrief zag ik een afbeelding staan van een boekje dat gemaakt is naar aanleiding van een workshop ooit gehouden in Apeldoorn, met als titel “Op zoek naar het onverwachte”. Deze workshop, waarin verschillende grootheden binnen het Nederlandse schaak hun bijdragen leverden ging natuurlijk om creativiteit. Behalve dat het leuk was om dit boekje weer eens te zien, stond daarbij een foto waarop onder andere de veel te vroeg overleden Renate Limbach te zien is. Mijn bijdrage ging over de zogenaamde “kritieke zet” in een stelling. In een partij gaat het er vaak om om in een stelling aan te voelen wanneer je goed moet nadenken en wanneer je snel kunt spelen. Het vinden van de juiste voortzetting op een kritiek moment kan de uitslag van de partij enorm beïnvloeden. Ik liet het publiek een stelling zien uit mijn eigen praktijk, waarin ik in de problemen was. Ik was me ervan bewust dat het er op dat moment om ging een weg in te slaan waarmee ik de tegenstander het best kon bestrijden. Het ging om een partij die ik had gespeeld tegen de Amerikaanse grootmeester Jonathan Tisdall. Een zeer sympathiek heerschap die tegenwoordig in Noorwegen woont en ook een heel aardig boek geschreven heeft (Improve Your Chess Now) dat voor trainers veel nuttig materiaal geeft.

In de stelling *(zie diagram)* moest ik een moeilijke beslissing nemen en na afloop was ik redelijk tevreden hoe ik me uit de nesten had gewerkt. De aanwezige internationale meester (bijna grootmeester) Joris Brenninkmeijer stelde na afloop een zet voor die ook overwogen had, maar op een ander moment. Zijn timing was achteraf gezien beter, ik kan nu met Stockfish 13 een objectieve analyse maken van hoe het werkelijk stond. En naar nu blijkt, had zwart na mijn idee/concept een krankzinnige tegenaanval in handen kunnen krijgen. Daarin blijkt ook dat mijn tegenstander het idee wel gezien heeft, maar ook verkeerd timede, want zoals het ging verloor hij en hij had zijn idee een zet eerder moeten spelen. Interessante materie en nu blijkt dat de 'waarheid' na zoveel jaren toch boven water kan komen. Ik kon een oud Chessbasebestand vinden met aantekeningen die ik destijds had gemaakt. Omdat ik net bezig was een videoles samen te stellen voor Chessbase rondom het thema 'de kritieke zet', leek het me leuk om dit voorbeeld – nu volledig herzien – nog eens voor het voetlicht te brengen.

Op Chessbase verschijnt er voor de liefhebbers er elke zondag een videoles van zo'n 20-25 minuten waarin ik een bepaald strategisch onderwerp onder de loep breng. Je hebt wel een Premium Account nodig om toegang te krijgen maar voor deze € 50,- per jaar, heb je toegang tot de gehele videotheek met schaaklessen van Chessbase (https://videos.chessbase.com/en/). En dat zijn er nogal wat, waarbij vele grootmeesters en andere titelhouders de meest uiteenlopende onderwerpen bespreken.

Hieronder geef ik een extract van de analyse die ik op de video maak. Deze zal overigens pas in augustus verschijnen, maar dan heeft u hier vast een voorproefje. Mijn serie getiteld *"Understanding before Moving"* staat onder deze link: https://videos.chessbase.com/en/Showdetail?id=Training%20Understanding%20Before%20Moving.

Mocht u interesse hebben in video's die ik in het Nederlands gemaakt heb, kunt u terecht via de volgende link via de KNSB: https://www.schaken.nl/over-schaken/schaaktraining/videolessen-herman-grooten

Hieronder dan nu de analyse van het bovengenoemde fragment *(zie diagram boven)*.
Gameviewer met zetten en commentaar Grooten - Tisdall Lugano 1985

Wit: Herman Grooten
Zwart: Jonathan Tisdall
Lugano 1985

In de diagramstelling zag ik dat donkere wolken zich samenpakken boven op de koningsstelling. Zwart heeft een paar zeer dominante stukken staan in het centrum. Die staan daar zo geweldig dat ik me afvroeg of ik daar überhaupt ooit nog iets tegenin te brengen zou hebben. Toen moest ik denken aan een opmerking van Timman om na te denken over de "kern van het probleem". Naast de paarden op e5 en f4 is vooral ook zwarts loper een reus. Toen begon ik te denken hoe de fundamenten onder die loper (en onder de paarden) uit geslagen zouden kunnen worden. Steinitz schreef wel eens dat de tegenstander op zijn zwakste punt in de stelling geraakt moest worden. Met deze bespiegelingen kwam ik tot de conclusie dat pion d6 de basis is van de hele zwarte legermacht. Die moest dus aangetast gaan worden! En zou ik dat nu kunnen doen?

1. B**c1?!**

Dit is de zet die ik uiteindelijk bedacht. Voordat ik tot deze zet kwam evalueerde ik ook een paar andere mogelijkheden. Dit zou de mooie zet moeten zijn, helaas klopt het verderop tactisch niet meer...

Toen ik deze stelling tijdens de workshop liet zien, suggereerde IM Joris Brenninkmeijer meteen 1. b4! dat achteraf gezien de sterkste voortzetting blijkt te zijn. We keken o.a. naar 1... b6 2. Kh1 [2. a5 b5 is heel behoorlijk voor zwart.] 2... Qg7∞ met een onduidelijke stelling.

1... R**e7 2. b4**

Het aantasten van het bolwerk is begonnen.

2... R**ae8 3. bxc5 dxc5**

Stelling na: 3... dxc5

Nu is 3... Bxc5?! 4. Bb2± is al vrij goed voor wit.

4. B**a3?**

Helaas, wit laat de dekking van e3 los en daar kan zwart op tactische wijze van profiteren. Beter was 4. Kh1!

4... N**xh3+!**

Het zwarte centrum kraakt in zijn voegen, vandaar dat de tegenstander besluit tot een stukoffer.

5. gxh3?

Dit verliest vrijwel onmiddellijk. Met 5. Kh1 kan wit zich nog redden.

5... N**f3+ 6.** K**g2**

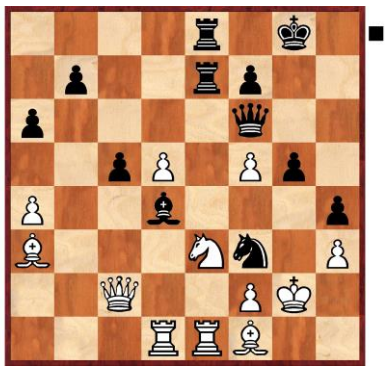

Stelling na: 6. Kg2

6... N**xe1+?**

In de partij liep de zwarte aanval dood en wist wit met enige moeite de vis op het droge te trekken.

Zwart heeft hier het erg lastig te vinden, maar briljante 6... Qd6!! tot zijn beschikking. 7. Kxf3 Rxe3+ 8. Rxe3 Rxe3+ 9. fxe3 [9. Kg2 Rg3+! 10. Kh1 Qxd5+ 11. Kh2 Rxa3 met winst.] 9... Qg3+ 10. Ke2 [10. Ke4 Qxe3# met een fraai epaulettenmat.] en ook weer een 10... Qxe3# Epaulettenmat!

7. R**xe1** Q**d6?**

Een zet te laat! Hij kon 7... Bxe3! spelen: 8. Rxe3 Rxe3 9. fxe3 Rxe3 10. Bxc5 [Slechter is 10. Qxc5 Rc3 11. Qf8+ Kh7–+] 10... Rc3 11. Qf2 Qe5∓ en zwart staat duidelijk beter. Normaal zijn twee lopers tegen een toren heel sterk, maar hier werken de stukken niet goed samen.

8. B**c1!**

De tweede keer dat ik de loper naar dit veld speel en ditmaal is het prima!

8... R**e5 9.** B**c4?!**

Logisch maar duidelijk niet het beste. Aan te bevelen was 9. Qd1!+– waarna wit vermoedelijk op winst staat.

9... B**xe3 10.** R**xe3?!**

Hiermee geeft wit een gedeelte van zijn voordeel weg. Veel sterker is 10. Bxe3!

10... R**xe3 11.** B**xe3** R**xe3!**
Tisdall grijpt zijn enige kans!

12. fxe3 Q**g3+ 13.** K**f1** Q**xh3+ 14.** K**g1** Q**xe3+ 15.** Q**f2** Q**e4 16.** Q**e2** Q**xf5**

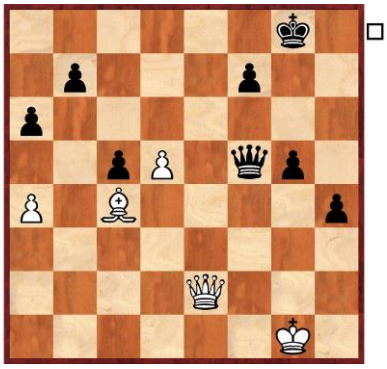

Stelling na: 16... Qxf5

17. d6!

Tijdens de partij werd me duidelijk dat ik het moest hebben van mijn ver opgerukte vrijpion.

17... Q**f4??**

En hij gaat onmiddellijk de fout in. De enige zet was 17... Kf8! 18. a5∞ waarna wit kansen blijft behouden.

18. Q**d3!+–**

Na deze nauwkeurige zet staat wit definitief op winst. Ik
vermijd eeuwig schaak ideeën en laat nu niet meer los.

18... Q**g4+ 19.** K**h1** Q**d7 20.** Q**g6+** K**f8 21.** Q**h6+** K**g8 22.** Q**xg5+** K**f8 23.** Q**h6+** K**g8 24.** Q**f4! b5 25. axb5 axb5 26.** B**d5 c4**

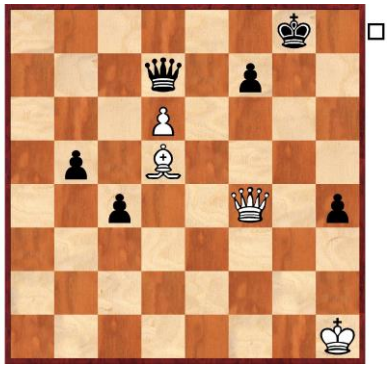

Stelling na: 26... c4

27. K**h2!** Q**e8**

Na een zet als 27... c3 28. Qg5+ Kf8 29. Qh6+ Kg8 volgt 30. Be4 en het mat kan niet meer voorkomen worden.

28. B**e4** Q**e6 29.** B**f5**

Na deze zet volgt d6-d7 en de pion gaat naar dame. Tijd om op te geven, hetgeen mijn tegenstander ook deed.

1-0

Rank	Engine	Games	Points [DE]	%	Wins [W/B]	Losses [W/B]	Draws [W/B]
1	Stockfish 202106192	51	34	66.67%	19 [19/0]	2 [0/2]	30 [6/24]
2	LCZero 0.28.0-rc1_69146	51	33.5	65.69%	19 [19/0]	3 [0/3]	29 [7/22]
3	KomodoDragon 2747.00	51	30	58.82%	15 [14/1]	6 [0/6]	30 [12/18]
4	Stoofvlees II a18	51	26	50.98%	13 [13/0]	12 [1/11]	26 [12/14]
5	AllieStein v0.8-120f959_PS1.7	51	23	45.1%	6 [6/0]	11 [0/11]	34 [19/15]
6	ScorpioNN 3.0.13	51	22	43.14%	7 [7/0]	14 [0/14]	30 [19/11]
7	Igel 3.0.5	51	19.5	38.24%	4 [4/0]	16 [0/16]	31 [21/10]
8	Ethereal 13.07_NNUE-15EE	51	16	31.37%	2 [2/0]	21 [0/21]	28 [23/5]

TCEC 21 Premier Division
door Jeroen Noomen

Op het moment dat ik dit schrijf, zaterdagochtend 10 juli 9:00 uur, is de TCEC 21 Premier Division gevorderd tot ronde 51. Met nog 5 ronden te gaan liggen Stockfish en Leela Chess Zero ver voor op de nummer 3, Komodo Dragon. Dit betekent vrijwel zeker dat de superfinale wederom tussen Stockfish en Leela zal gaan. Er komt komende week eerst een 50 partijen match tussen de nummers 3 en 4. De superfinale begint de week daarna.
De superfinale gaat weer over 100 partijen, met 50 voorgegeven openingen. Van deze openingen zijn er 25 geselecteerd door GM Matthew Sadler en 25 door mijzelf. De beide superfinalisten spelen elke opening een keer met wit en een keer met zwart. Meer informatie vindt u hier: https://blogchess2016.blogspot.com/2021/05/the-tcec-21-superfinal-book-by-gm.html
U kunt de superfinale live volgen via de volgende link: https://tcec-chess.com/#

Simultaan Frie van Belle. Uitreiken prijzen NK schoolschaak door Chris Doornekamp aan Willem, Chantal en Christopher.

SCHAAKSTAD APELDOORN

Slotavond jeugd Schaakstad Apeldoorn met diploma's en prijsuitreiking

De jeugd van Schaakstad Apeldoorn had vrjidagavond 9 juli een slotavond op het speelplein van basisschool De Regenboog in de wijk Woudhuis. Er waren zo'n vijftig jeugdspelers en een half dozijn schaakleraren. Na een uurtje gezellig onderling schaken was het tijd voor de prijsuitreiking. Een tiental kinderen kreeg een Stappendiploma. Verder werden er medailles en bekers uitgereikt.

Compacte vorm van de cursus is gratis:
https://www.chessable.com/short-sweet-queens-gambit-janowski-variation/course/78790

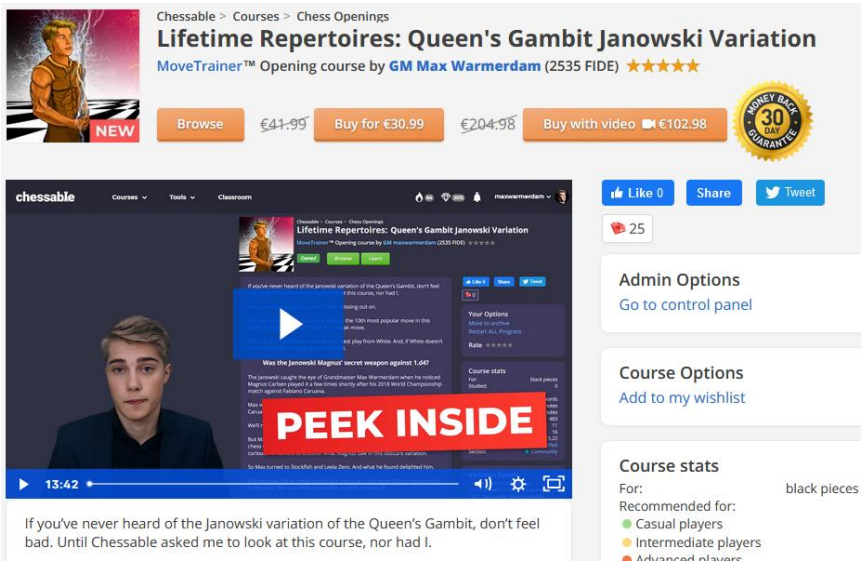

GM Max Warmerdam maakt eerste Chessable Course
Profiel op Chessable met link naar cursus: https://www.chessable.com/author/maxwarmerdam

Quote GM Alex Colovic: Drilling is one of the most important aspects of chess training
https://www.alexcolovic.com/2018/12/reversing-mate-world-champions-edition-vol-1
Kennis en vaardigheden moet je leren en trainen.
Misschien lijkt het niet leuk, maar kan het zelfs verslavend zijn.
Hoe geef je drilling goed vorm? Uit je hoofd leren? Zin er slimmere manieren?
Hoe effectief is de reversing solving methode?
site https://www.alexcolovic.com

Divers nieuws

- GM Yochanan Afek geeft oproep omtrent schaakstudies GM Judit Polgar door
- Schaakboek.nl
- Mister Chess presenteert: de stille zet, minor promotie tot paard en een schaakgedicht

JUDIT POLGAR'S
GLOBAL CHESS FESTIVAL

GM Yochanan Afek geeft oproep omtrent schaakstudies GM Judit Polgar door

Dear Chessfriends!
Here is a letter I have just received from Judit Polgar. If you haven't yet joined the **Pal Benko memorial composing tourney** there are stil a couple of weeks left to give it a serious try and contribute to the success of this important initiative by Global Chess Festival.
Your original entry is warmly welcome!
Best wishes, Yochanan Afek

Dear Afek Yochanan,

I am pleased to let you know that the Chess Artistry Competition will be organized as part of the Judit Polgar's Global Chess Festival this year for the first time. I personally have great emotional connection to chess studies, and as a kid I solved hundreds and thousands of them. I loved the beauty of them, the calculations, the unique patterns, and the unexpected solutions. I strongly believe that it gave me a great push and support to become such a creative practical player as I am now. Sometimes I was able to make study-like moves and savings in my games. The Chess Artistry competition is in memory of my old coach and friend, the world-famous composer, who we all know so well, Pal Benko. He had such a passion, creativity, and a natural feel for composing chess studies. I always had great admiration towards his works. I especially love the compositions which resemble a game position. My dream is that a much larger group of chess enthusiasts would appreciate the artistic and dedicated work that a composer creates and the amount of energy invested in them.
I hope that club players will also experience and learn about the magic of chess studies and what richness they can offer to all of us. If you have the time and the ambition please be part of this unique event and send your own compositions.
For more information and deadlines check the Festival's website HERE.
#Chess ConnectsUs
Greetings, Judit Polgar

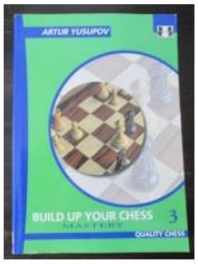

Yusupov, A. Build up your chess
€ 13,00

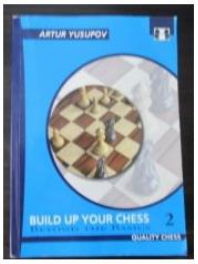

Yusupov, A. Build up your chess
€ 13,00

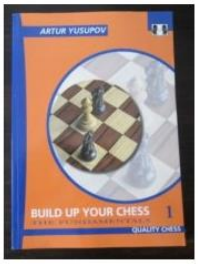

Yusupov, A. Build up your chess
€ 13,00

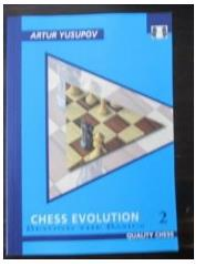

Yusupov, A. Chess Evolution 2, I
€ 13,00

Schaakboek.nl
Schaakvrienden,
Sinds de laatste update zijn er 500 items toegevoegd aan www.schaakboek.nl, allemaal tweedehands boeken. Hier staan alle aanwinsten sinds de vorige mailing: https://schaakboek.us4.list-manage.com/track/click?u=5ec9fd40804f2365b9a607f18&id=7a3e8a8060&e=0b064c0c23.
Bestellen kan via het winkelwagentje op de site.
Voor de volgende boeken geldt dat er nog 50% van de getoonde prijs afgaat. Binnenkort verdwijnen deze boeken van de site om ruimte maken: https://schaakboek.us4.list-manage.com/track/click?u=5ec9fd40804f2365b9a607f18&id=d3aae90f21&e=0b064c0c23
Ook zijn veel dvds toegevoegd: https://schaakboek.us4.list-manage.com/track/click?u=5ec9fd40804f2365b9a607f18&id=570b5ce16f&e=0b064c0c23
Groeten, Marc Speijers

Mister Chess presenteert: de stille zet, minor promotie tot paard en een schaakgedicht
Zondag 11 juli vanaf 17 uur: https://www.youtube.com/watch?v=WtUVDPr_cSo
Iedere zondag vanaf 17 uur uitzending met IM Hans Böhm. Uitzendingen kun je terugzien.
www.hansbohm.com en http://youtube.hansbohm.com

Training

- What a game! Anish Giri vs Vishy Anand | Croatia Grand Chess Tour Rapid 2021
- Boek Karel van Delft - Chess For Educators
- DVD IM Merijn van Delft - Practical chess strategy: The Bishop
- Boek Mastering Positional Sacrifices IM Merijn van Delft
- Schaaklessen Karel van Delft voor jongeren met autisme
- Trainingsaanbod IM Stefan Kuipers
- Trainingsaanbod IM Nico Zwirs
- Trainingsaanbod Dries Wedda
- Ebook Schaaktalent ontwikkelen
- Ebook Developing Chess Talent
- Boek Schoolschaken als ebook verkrijgbaar
- Gratis download boekje ‘Ik leer schaken’

Foto in video van Lennart Ootes, www.lennartootes.com

What a game! Anish Giri vs Vishy Anand | Croatia Grand Chess Tour Rapid 2021
https://www.youtube.com/watch?v=l2f_dmAdXrY&t=94s
Zie ook https://chessbase.in/news/Croatia-Rapid-and-Blitz-Day-3-report

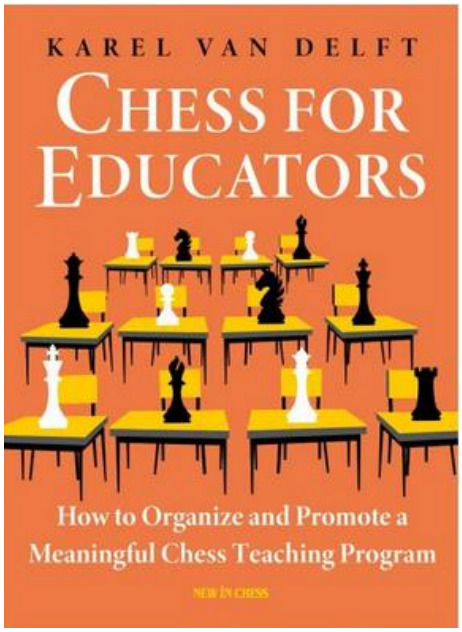

Boek Karel van Delft - Chess For Educators
www.newinchess.com/chess-for-educators is begin februari 2021 verschenen bij New In Chess.
O.a. meer wetenschap en meer special needs groepen.
Er is ook een e-book: www.newinchess.com/chess-for-educators-ebook
De uitgebreide literatuurlijst en reviews van het boek staan op www.chesstalent.com

Dit boek is een update en uitbreiding van het boek Schoolschaken.
Het boek 'Schoolschaken' is verkrijgbaar via Karel van Delft. De Engelstalige uitgave is uitgebreider: meer special needs groepen, kwalitatief onderzoek, items in het Alfabet en een uitgebreide intro.

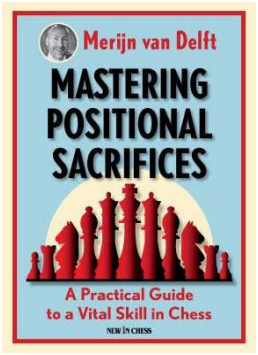

DVD IM Merijn van Delft - Practical chess strategy: The Bishop
https://en.chessbase.com/post/the-new-fritztrainer-practical-chess-strategy-the-bishop
In Engels en Duits verkrijgbaar. Op de site staat een voorbeeldvideo.

Boek Mastering Positional Sacrifices IM Merijn van Delft
www.newinchess.com/mastering-positional-sacrifices

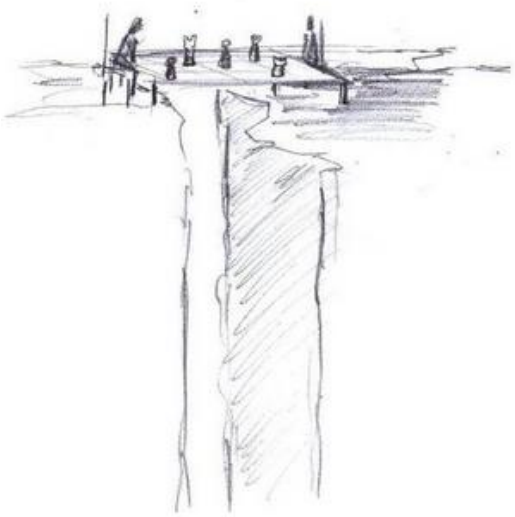

Schaken overbrugt een kloof. Tekening Trix Meurs.

Schaaklessen Karel van Delft voor jongeren met autisme
Psycholoog en gediplomeerd schaaktrainer Karel van Delft geeft individueel schaaklessen aan jongeren met autisme. Schaken is voor veel van hen een heel geschikte denksport.
Leren schaken geeft plezier en succeservaringen, het is een uitdaging en maakt contacten met andere mensen makkelijker via een gedeelde interesse.
Schaken is een metafoor voor het leven. Onder deskundige begeleiding kunnen schaaklessen een prima methode zijn voor persoonlijke ontwikkeling. Zeker voor jeugd met ‘special needs’.
Die begeleiding is maatwerk.
Daarbij gaat het om sociale, emotionele, cognitieve en meta-cognitieve aspecten.
Denk bijvoorbeeld aan:
- Communicatie, samenwerken, toernooien bezoeken, rekening houden met elkaar (sociaal)
- Omgaan met tegenslagen, succeservaringen, zelfvertrouwen ontwikkelen (emotioneel)
- Problemen analyseren, redeneren, doelen stellen, plan maken, creatief denken (cognitief)
- Waarom doe ik dingen, hoe kan ik het anders doen (meta-cognitief)
Contact: karel@kvdc.nl Site: http://schaken-en-autisme.nl

Trainingsaanbod IM Stefan Kuipers
https://lichess.org/coach/TricksOnlyNL

Trainingsaanbod IM Nico Zwirs
nico@zwirs.net app: 06-12081142
Trainersprofiel Lichess: https://lichess.org/coach/FirstKnight

Trainingsaanbod Dries Wedda
drieswedda@hotmail.com app: 06-46565307
Profiel Cochess.com

Ebook Schaaktalent ontwikkelen
Het boek 'Schaaktalent ontwikkelen' is ook verkrijgbaar als ebook.
Het ebook is in pdf-formaat. Je kunt het lezen via e-reader, PC, tablet en smartphone.
Auteurs: IM Merijn van Delft en Karel van Delft. Voorwoord: GM Artur Joesoepov.
Preview: Preview ebook Schaaktalent ontwikkelen
Bestelwijze:
- Maak 6 euro over op NL58 RABO 0124 8474 20 t.n.v. KVDC o.v.v. ‘Ebook Schaaktalent ontwikkelen’.
- Stuur een email naar karel@kvdc.nl
Het ebook wordt als bijlage naar je email adres verzonden.

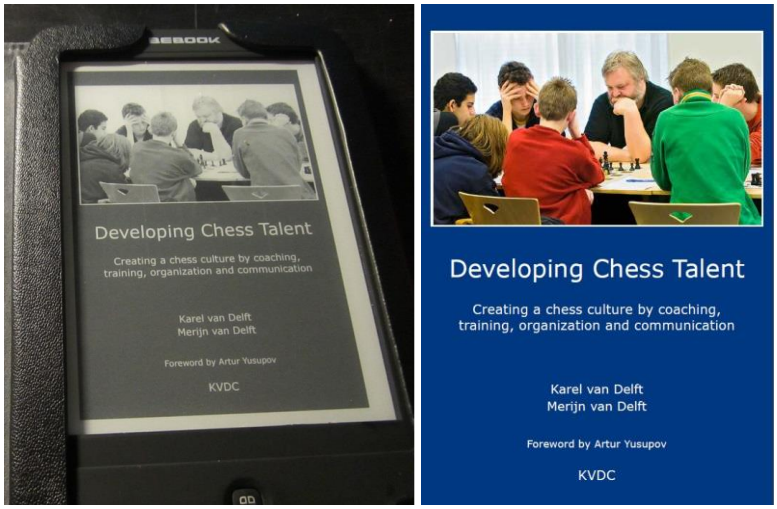

Ebook Developing Chess Talent
Het boek Developing Chess Talent is verkrijgbaar als ebook.
Het is de vertaling van ‘Schaaktalent ontwikkelen’.
Auteurs: IM Merijn van Delft en Karel van Delft. Voorwoord GM Artur Joesoepov.
Het is in pdf-formaat en je kunt het lezen via e-reader, PC, tablet en smartphone.
Zie www.chesstalent.com voor informatie en een video met toelichting van IM Merijn van Delft.
Het ebook kost 6 euro. Je kunt het via een Paypal-button op de site bestellen.
Je kunt ook 6 euro overmaken op NL58 RABO 0124 8474 20 t.n.v. KVDC o.v.v. ‘Ebook Developing Chess Talent.’ Stuur een email met emailadres naar karel@kvdc.nl en je krijgt het ebook per email.

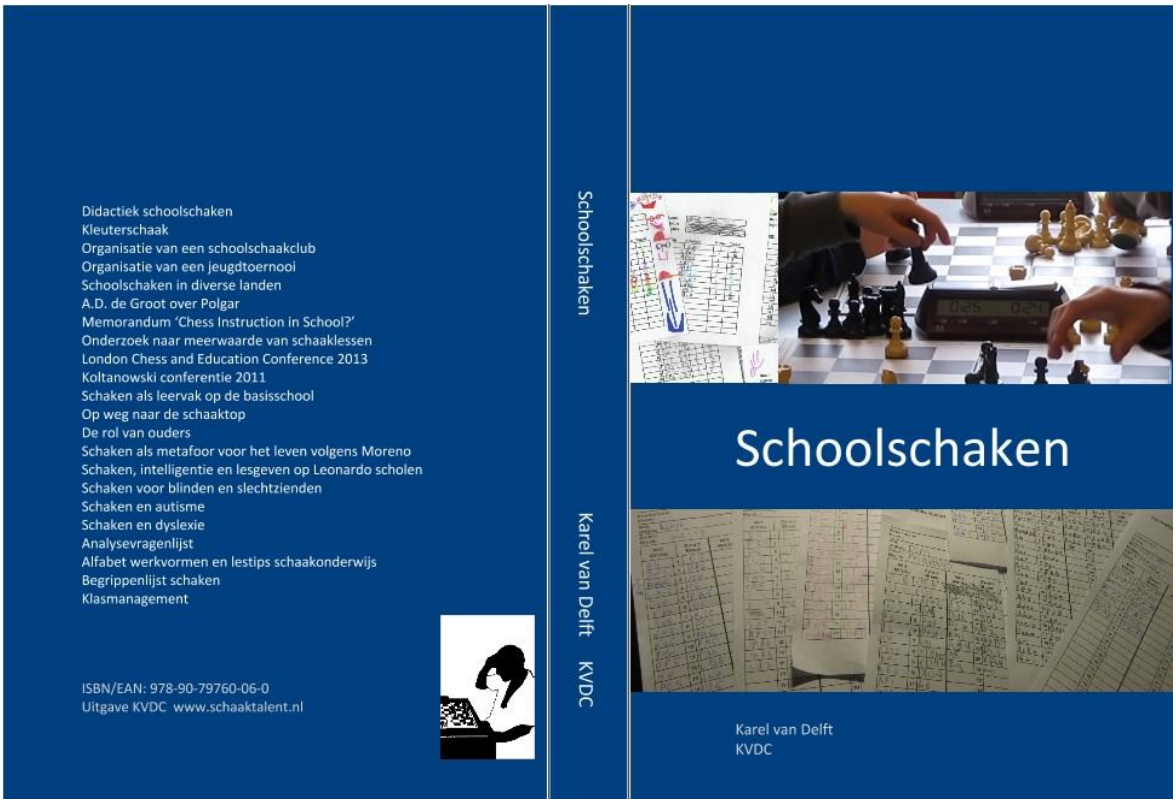

Boek Schoolschaken in print en als ebook verkrijgbaar
Het boek 'Schoolschaken' van Karel van Delft bevat informatie over schaakdidactiek, wetenschap en special needs groepen. Zie www.schaaktalent.nl/index.php/boek-schoolschaken
Het ebook is verkrijgbaar via Karel van Delft, karel@kvdc.nl (10,90 euro)
Het boek is de voorganger van Chess For Educators.

Gratis download boekje 'Ik leer schaken'
www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken
Leerlingen van Schaakacademie Apeldoorn leren via dit boekje de beginselen van het schaken.
Via de link vind je een preview van de gedrukte versie. Een pdf versie kun je gratis downloaden.

www.schaakacademieapeldoorn.nl

Compacte online training schaakpsychologie

Karel van Delft geeft een 'Compacte online training schaakpsychologie'.
Contact: karel@kvdc.nl of 06-22226928.
De training is individueel en bedoeld voor spelers (jeugd en volwassenen), trainers, coaches, organisatoren en ouders. Het betreft maatwerk: besproken onderwerpen hebben betrekking op vragen van de trainingsdeelnemers. Onderwerpen zijn onder meer trainen, leren, zelfmanagement, creativiteit, talentontwikkeling, communicatie, waarnemen, fysieke aspecten, didactiek en een schaakcultuur opbouwen.
De training bestaat uit twee uur Zoom en/of mailen over schaakpsychologische vragen (vanuit eigen ervaringen en/of n.a.v. documentatie). Persoonlijk contact is ook mogelijk.
Deelnemers krijgen documentatie:

- Ebook 'Schaaktalent ontwikkelen'
- PowerPoint lezing 'Schaaktalent' (565 sheets)
- Analysevragenlijst
- Artikel 'Het zeventiende schaakstuk'
- Coaching video lijst

De training kost 125 euro en is zowel in het Engels als in het Nederlands mogelijk.
Karel van Delft is psycholoog en KNSB-gediplomeerd schaaktrainer.
Hij heeft diverse boeken over schaakpsychologie geschreven. Zie previews: www.schaaktalent.nl.

Kalender en sites
KNSB: www.schaakbond.nl en www.schaken.nl
KNSB: www.twitch.tv/schaakbond
KNSB YouTube: www.youtube.com/user/Schaakbond
KNSB-kalender: https://schaakkalender.nl
KNSB-jeugdkalender: www.schaakbond.nl/jeugd/jeugdwedstrijdkalender
KNSB trainersplatform https://schaakbond.nl/schakers/trainersplatform
Jeugdschaak.nl www.jeugdschaak.nl
OSBO site: www.osbo.nl
OSBO-kalender: www.osbo.nl/kalender
Bijzondere dagen en vakanties: http://feestdagen.nl
https://www.schoolvakanties-nederland.nl/schoolvakanties-2020.html

Vakantierooster 2021-2022 (op basis De Zevensprong)
Zomervakantie 19 juli t/m 27 augustus 2021
Start schooljaar: 30 augustus 2021
Herfstvakantie: 18 oktober t/m 22 oktober 2021
Kerstvakantie: 27 december 2021 t/m 7 januari 2022
Voorjaarsvakantie: 28 februari t/m 4 maart 2022
Pasen: 15 t/m 18 april 2022
Meivakantie: 25 april t/m 6 mei 2022
Hemelvaart + vrije dag: 26 en 27 mei 2022
Pinksteren: 6 juni 2022
Zomervakantie: 9 juli t/m 19 augustus 2022

chessable

Karel van Delft
Science Project Manager
Author of Chess For Educators (New In Chess 2021)
karel@chessable.com

www.chessable.com/blog/category/chess-science

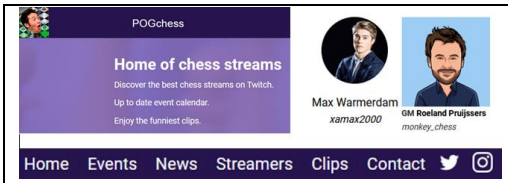

POGchess - overzicht van chess streams
https://pogchess.com
https://pogchess.com/contact: streams, nieuws, clips, events doorgeven.
https://pogchess.com/streamers: overzicht streamers.
POGchess is een initiatief van Lennart Ootes: https://lennartootes.com

Wekelijks overzicht schaakrubrieken in kranten:
https://www.schaaksite.nl/category/kranten

Stichting Schaakweek
Stichting Schaakweek is een initiatief van IM Merijn van Delft.
De site bevat onder meer een activiteitenoverzicht en een blog met foto's en kort nieuws.
www.schaakweek.nl
In vakanties is er een online school.
De Zomerschool 2021: Week 1 van 19 t/m 23 juli en week 2 van 26 t/m 30 juli.

Apeldoornse schaaksites
Schaakstad Apeldoorn – MuConsult Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog
Schaakstad Apeldoorn jeugd www.schaakstad-apeldoorn.nl/jeugd
Schaakstad Apeldoorn Facebook www.facebook.com/schaakstadapeldoorn
Schaakstad Apeldoorn Twitter https://twitter.com/Schaakstad
Schaakstad Apeldoorn YouTube https://www.youtube.com/user/schaakstad/videos
Schaakstad Apeldoorn eFXO partijanalyses www.youtube.com/c/schaakstad
Schaakstad Apeldoorn Instagram https://www.instagram.com/schaakstad_apeldoorn
Schaakschool Het Bolwerk www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn
Schoolschaakclub De Regenboog www.schakenregenboog.nl
Schoolschaakclub De Sjofar http://schaakclubdesjofar.nl
Schoolschaakclub De Schakel www.sv-deschakel.nl
Schoolschaakclub De Bundel www.obsdebundel.nl/ouder/schaakclub-de-pion
Schoolschaakclub De Zonnewende http://kbsdezonnewende.nl/ons-onderwijs/schaken
Apeldoornse scholencompetitie www.schoolschakenapeldoorn.nl
Apeldoornse Basisscholen Kampioenschap Schaken ABKS www.schoolschakenapeldoorn.nl
Schaken overdag Schaakstad Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog/schaken-overdag
Damesschaken www.ontmoetelkaarinapeldoorn.nl/activiteiten/detail/?id=871
Schaakweek Apeldoorn www.schaakweek.nl en https://www.twitch.tv/schaakweek
Open NK G voor speciale doelgroepen
www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog/open-nk-schaken-voor-speciale-doelgroepen
Sporten met een beperking www.unieksporten.nl

Historie schaken in Apeldoorn – artikelen van Bert Baas
https://www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog/clubinfo/historie-schaakstad-apeldoorn

Denksportcentrum Noord: http://denksportapeldoornnoord.nl/blog
Denksportcentrum Apeldoorn: www.denksportcentrumapeldoorn.nl

IM Stefan Kuipers

Twitch-kanaal www.twitch.tv/tricksonly
Twitch-uitzendingen www.twitch.tv/tricksonly/videos/all
YouTube-kanaal www.youtube.com/TricksOnly
Facebook-pagina www.facebook.com/TricksOnlyNL
Twitter-account https://twitter.com/TricksOnlyNL
Kroegloperstoernooien https://stickchess.com

IM Max Warmerdam
Twitch https://www.twitch.tv/xamax2000
Twitter @max_warmerdam
Instagram https://www.instagram.com/_maxwar

IM Arthur van de Oudeweetering
Twitter https://twitter.com/TUUR1
Twitter #SometimesTwoWillDo

GM Roeland Pruijssers
Twitch-kanaal https://www.twitch.tv/GM_roeland

IM Nico Zwirs
Twitch-kanaal https://www.twitch.tv/nicozwirs

Jayden Breider
JB Blundervrij https://www.youtube.com/channel/UCsWvBEZgt1odPQr1q7FDiwQ

Niels van der Mark
Twitch kanaal Schaakelaar https://www.twitch.tv/schaakelaar
www.schaakelaar.nl

Karel van Delft
Schaakacademie Apeldoorn www.schaakacademieapeldoorn.nl
Schaaktalent www.schaaktalent.nl
Chesstalent www.chesstalent.com
Schaken en autisme www.schaken-en-autisme.nl
YouTube kanaal www.youtube.com/user/karelvandelft
Artikelen Max Euwe Centrum site https://maxeuwe.nl/categorie/columns-van-karel
Facebook groep Schaakpsychologie
Schaakacademie Apeldoorn heeft een Pinterest pagina met interessante schaaksites.
https://nl.pinterest.com/karel1718/schaakacademie-apeldoorn
www.unieksporten.nl/sportaanbieder/6527/schaakacademie-apeldoorn/10103/schaken
https://www.chessmatec.com/post/karel-van-delft?lang=nl

Sportraad Apeldoorn
www.sportraad.nl
Sportraad Apeldoorn Facebook

Apps
https://www.vanforeest.com/realchess

Computerschaak
Zie links www.schaaktalent.nl databank
Leela Chess Zero: https://lczero.org
Stockfish: https://stockfishchess.org

Eindspeldatabases
Nalimov database: http://www.k4it.de/?topic=egtb&lang=en

Finalgen: https://www.chessprogramming.org/FinalGen
Syzygy: https://www.schaaksite.nl/2018/08/22/stockfish-9-en-de-7-stukken-syzygy-tablebases
Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Endgame_tablebase

Eindspelstudies
ARVES www.arves.org
YACPDB www.yacpdb.org
IM Michael Pasman: www.chesspm.com
GM Yochanan Afek: http://afekchess.com
Harold van der Heijden www.hhdbvi.nl
www.schaaksite.nl/category/eindspel

Fotografie
https://lennartootes.com
www.instagram.com/lennartootes
www.jadoube.nl/tag/fred-lucas
Gratis schaakfoto's
https://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page
www.pexels.com
https://unsplash.com

Internationale organisaties, FIDE, ECU
Europese schaakfederatie ECU https://www.europechess.org
Wereldschaakbond FIDE www.fide.com
FIDE Chess in Education Commission http://edu.fide.com
FIDE newsletter: https://www.fide.com/fide/fide-newsletter
https://www.fide.com/news
FIDE YouTube https://www.youtube.com/c/fidechannel/featured
Doven: https://chessdeaf.org
Blinden, slechtzienden: https://ibca-info.org
Nederland blinden, slechtzienden www.nsvg.nl
International Physically Disabled Chess Association www.ipca.online

Lichess
www.lichess.org
https://lichess.org/about
https://lichess.org/contact#help-root
https://lichess.org/forum
contact@lichess.org
https://twitter.com/lichess
https://www.twitch.tv/lichessdotorg
https://shop.spreadshirt.nl/lichessorg (winkel)

Podcast
Let's talk about chess Eric van Reem
https://letscast.fm/sites/let-s-talk-about-chess-753d92ea
Schachgeflüster: YouTube kanaal Schachgeflüster en www.schachgefluester.de
Perpetual Chess Podcast Ben Johnson https://www.perpetualchesspod.com/new
Premier Chess Evan Rabin https://premierchess.com/podcast

Probleemschaak
Schwalbe https://pdb.dieschwalbe.de
Probleemblad www.probleemblad.nl
Britisch Chess Problem Society http://theproblemist.org/bcps.pl
YACPDB www.yacpdb.org

Ratingcalculators
https://ratings.fide.com/calculators.phtml

Schaakprogramma's
Fred Mellender's Home Page https://sites.google.com/site/fredm

Sites met links
100 schaaksites: http://chess-links.org
Site Schaaktalent: www.schaaktalent.nl/index.php/links-naar-schaaksites

Tactiek
ChessPuzzle.net https://chesspuzzle.net

Tim Krabbé
AD magazine https://timkr.home.xs4all.nl/admag
Chess Curiosities https://timkr.home.xs4all.nl/chess/chess.html
Master Jacobson https://timkr.home.xs4all.nl/text/jacobson.htm
Site Krabbé https://timkr.home.xs4all.nl/tim.html

Toernooien
http://chess-results.com

Video
02 26 19 - 2019 Chess Educator of the Year - Elizabeth Spiegel
https://www.youtube.com/watch?v=__CPZu4ckjM&feature=emb_logo

Wetenschap
Frank Bicker: www.chess-science.com
ResearchGate: www.researchgate.net/search
Sage Journals: http://journals.sagepub.com/action/doSearch?AllField=deliberate+practice
Science Direct: www.sciencedirect.com
Narcis: www.narcis.nl
Internet Archives: https://archive.org
Chess Notes Edward Winter: www.chesshistory.com/winter
Rob VALKENEERS
http://users.skynet.be/a.okelly/GENIALITEIT%20EN%20WAANZIN%20BIJ%20SCHAKERS%20_2.6_.pdf
PNAS www.pnas.org bijvoorbeeld www.pnas.org/content/116/37/18363

Woordenlijst – glossary
Schaaktermen https://chess24.com/en/read/glossary/tabiya
Glossary of Chess https://en.wikipedia.org/wiki/Glossary_of_chess
Education reform https://www.edglossary.org/differentiation
Education terms Wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Glossary_of_education_terms
Instructional strategies: http://www.beesburg.com/edtools/glossary.html

Nederlands
www.schaaksite.nl
www.schaaksite.nl/category/kranten
www.chessed.nl
www.correspondentieschaken.nl
http://lennartootes.com
www.maxeuwe.nl
www.anishgiri.nl
www.stappenmethode.nl/nl/opgave.php
www.jeugdschaak.nl
www.probleemblad.nl

www.chessity.com
www.teamblitz.nl NK snelschaken clubteams
www.chessqueens.nl
https://schaakblog.nl Michel Hoetmer
www.schakers.info
IM Herman Grooten, Schaakcentrum Sterk Spel www.sterkspel.nl
IM Willy Hendriks www.movefirstthinklater.com
Voor beginners: Ilona Woestenburg www.youtube.com/channel/UCZWy_3nFi4O_pUk2HnVWJ3g
demobord op usb-stick www.chesser.nl
www.schaakgids.nl
www.vanforeest.com
www.hansbohm.com
Hans Böhm YouTube kanaal https://www.youtube.com/c/HansBohm64/videos
ChessFellow https://chessfellow.app
Bab Wilders in Nederlands Dagblad https://www.nd.nl/auteur/bab-wilders
SG King https://sgking.nl
https://biancamuhren.com
www.chesszebra.com/nl
www.schaakmaarraak.nl

Engels
The World Federation for Chess Composition (WFCC) www.wfcc.ch
Bill Wall's Chess Page http://billwall.phpwebhosting.com
www.chess-poster.com
https://twitter.com/NewInChess
https://2700chess.com
GM Anish Giri YouTube Canal https://www.youtube.com/c/AnishGiriOfficial/featured
The Week In Chess https://theweekinchess.com
www.chess24.com
www.chess.com, www.chess.com/tv
www.chesshistory.com/winter/index.html Chess Notes Edward Winter: historische informatie
GameChanger https://www.youtube.com/c/GameChangerChess
www.chessbase.com
Chessbase handleiding Frans Peeters www.susendian.nl/chessbase15
Chessbase live: https://live.chessbase.com
Chessbase video's: https://videos.chessbase.com/index
Chessbase Twitch: www.twitch.tv/chessbaselive
Chessbase Twitch eerdere uitzendingen: https://www.twitch.tv/chessbaselive/videos
http://en.playchess.com
http://play.chessbase.com
https://live.followchess.com
https://chessbase.in
https://videos.chessbase.com/index
https://www.apronus.com/chess
www.chessplus.net
www.chessgames.com
www.sipkeernst.com
www.chess.co.uk
http://chesstempo.com
http://susanpolgar.blogspot.nl
www.chessvibes.com
www.chessable.com
www.chessable.com/movetrainer
http://www.chesshistory.com/winter/index.html
www.kingpinchess.net/author/jonathan
http://theweekinchess.com (pgn's van partijen downloaden)

https://www.chess-site.com
Matthew Sadler https://matthewsadler.me.uk
Matthew Sadler FaceBook: https://m.facebook.com/gmmatthew.sadler
Matthew Sadler Game Changer https://www.youtube.com/c/GameChangerChess
Four Nations Chess League https://www.4ncl.co.uk
Chessmatec: www.chessmatec.com en www.youtube.com/channel/UCMeFgY3GpvFWlSwCJkAfWqQ
Internationale correspondentieschaakbond: https://www.iccf.com
Antonio Radic (Agadmator): www.youtube.com/channel/UCL5YbN5WLFD8dLIegT5QAbA
Agadmator twitter https://twitter.com/agadmator
Kanaal ChessTalk: https://www.youtube.com/channel/UC6HDXr-sNPnWLF_Q-y3KduA
Juga Chess Artist: https://www.jugamusica.com
ChessTech www.chesstech.org
Chess Federation of Russia: https://ruchess.ru/en
US Chess Federation: https://new.uschess.org/home
www.spraggettonchess.com
www.thechessdrum.net
www.playmagnusgroup.com
PowerPlayChess Daniel King www.youtube.com/user/PowerPlayChess
Lichess www.lichess.org
Twitch.tv https://www.twitch.tv zoekterm chess
LinkedIn Chess Instructors https://www.linkedin.com/groups/2636652
Chess Lifestyle www.youtube.com/c/ChessLifestyle
ChessEdu www.chessedu.org/resources (artikelen)
Coachess https://cochess.com
The Chess Improver: https://chessimprover.com
https://en.chessbase.com/post/elizabeth-spiegel
https://learningchess.net
https://camberleychess.co.uk
https://chessineducation.org
www.aimchess.com
www.playmagnusgroup.com

Armenië
http://chesstudy.com

Australië
http://chess.geniusprophecy.com

België
https://www.frbe-kbsb.be/index.php/nl/interclubs-nl/2018-2019 (interclubs agenda onderaan pagina) https://www.frbe-kbsb.be/index.php/nl
www.chessconsult.be
https://www.facebook.com/daniel.dardha.3

Denemarken
https://skoleskak.dk
https://www.facebook.com/skoleskak/videos
https://www.youtube.com/gmtalks

Duitsland
GM Artur Joesoepov http://www.jussupow.de
HSK 1830 https://hsk1830.de
https://schachbundesliga.de
https://www.facebook.com/chessemy (Deine Schachakademie met GM Ilja Zaragatski)
https://karlonline.org
https://www.deutsche-schachjugend.de

https://schachtraining.de (gratis trainingsmateriaal)
https://chess.mulder.at Chess Unlimited Kineke Mulder
GRENKE Chess Kids YouTube cursus in het Duits met GM Sebastian Siebrecht:
www.youtube.com/channel/UCwRdqoBHW7zsDdWpUkndfvw en https://faszinationschach.de
Schachecke www.schachecke.de
https://schulschachstiftung.de
https://de.chessbase.com/author/karsten-mueller
www.schachwoche.de

Frankrijk
https://www.chess-and-strategy.com

Hongarije
Global Chess Festival http://www.globalchessfestival.com
First Saturday www.firstsaturday.hu

Italië
http://www.scacchiascuola.it
http://www.alfierebianco.com

India
www.blackandwhiteindia.com
https://www.facebook.com/BlackandWhiteChessMagazineIndia
https://chessbase.in
https://www.youtube.com/channel/UCIsEhwBMPkRHsEgqYAPQHsA

Polen
https://matbobula.com

Rusland
https://ruchess.ru
https://ruchess.ru/en

Spanje
https://clubdeajedrezmagicdeportivosocial.es
https://clubdeajedrezmagicdeportivosocial.es/revista-ajedrez-social-y-terapeutico (magazine)
https://clubdeajedrezmagicdeportivosocial.es/descargas-revista-ast (overzicht downloads magazine)
https://psichess.com/psichess (schaken en psychologie)
FM Leontxo Garcia https://twitter.com/leontxogarcia
https://www.olimpiachessacademia.com/64-ejercicios-de-ajedrez-y-matematicas-para-las-escuelas
https://tiendachessy.com
https://olimpiachessacademia.capdexuro.com/tienda

Thailand
IWICA https://iwica.com

USA
https://grandmastermac.com
St. Louis Chess Club https://saintlouischessclub.org
YouTube: https://www.youtube.com/c/STLChessClub/featured

Zuid-Afrika
www.minichess.co.za
www.twitch.tv/CalvinKlaasenchess
www.thechessdrum.net/blog/2020/12/26/bouah-recounts-s-african-history-in-new-book
https://kznchessacademy.org

LinkedIn groepen
Chess players https://www.linkedin.com/groups/95180
Chess4Life https://www.linkedin.com/groups/1665137
Chess Players Guild https://www.linkedin.com/groups/1345607
Scholastic Chess https://www.linkedin.com/groups/2058048

Schaakwinkels
www.debestezet.nl/catalog
https://www.schaakengo.nl
https://www.newinchess.com
https://www.schaakbond-winkel.nl
www.digitalgametechnology.com
www.schaakboek.nl (tweedehands)
www.raindroptime.com
www.lobbes.nl/zoek/schaken/all
https://schaakkoning.nl/schaak-cadeaus
www.bol.com/nl/s/?searchtext=schaken
www.kossiesdesign.nl/schaken
https://solow.nl/winkel/schaakbord-glas-luxe-medium
www.schaakprijzen.nl
https://thinkerspublishing.com
https://shop.spreadshirt.nl/lichessorg